From:	**Kunsten '92 | Heleen Alberdingk Thijm** <heleen@kunsten92.nl>
To:	**Kunsten '92 | Info** <info@kunsten92.nl>
Subject:	AAN DE GRIFFIE | Voor de gemeenteraad | Cultuur in de college-akkoorden
Date:	09.02.2022 16:30:42 (+0000)
Attachments:	Cultuur-in-de-collegeakkoorden-2022.pdf (40 pages)

AAN DE GRIFFIE VAN DE GEMEENTERAAD

VERZOEK OM DEZE MAIL + BIJLAGE DOOR TE STUREN AAN DE GEMEENTERAADSLEDEN

CULTUUR IN DE COLLEGE-AKKOORDEN

Na de komende Gemeenteraadsverkiezingen wordt in uw gemeente een nieuw college-akkoord geschreven. Vandaag ontvangen alle gemeenten een handreiking van Kunsten ’92 en de Federatie Creatieve Industrie, om cultuur te verankeren in de college-akkoorden. Kunst, cultuur en de creatieve sector verdienen in elk van die akkoorden een centrale plek.

Als we de afgelopen jaren iets hebben geleerd, is het dat de culturele en creatieve sector onontbeerlijk is voor een gezonde en weerbare samenleving. Cultuur is essentieel voor gemeenten, maar gemeenten zijn ook essentieel voor cultuur: ze zijn de grootste cultuursubsidiënten, en spelen op verschillende manieren een faciliterende en ondersteunende rol om te zorgen dat de lokale cultuursector kan blijven bloeien.

Kunsten ’92 en de Federatie Creatieve Industrie presenteren daarom - voortbordurend op de New Creative Deal - deze handreiking (als digitale ‘e-zine’): inspiratie voor wethouders en raadsleden, maar ook voor ambtenaren, politieke partijen, culturele instellingen en cultuurliefhebbers. Met acties en goede voorbeelden.

Welke afspraken kan de gemeente maken om de (lokale) culturele en creatieve sector wendbaar en weerbaarder te maken? En hoe kan cultuur waardevolle bijdragen (blijven) leveren aan belangrijke beleidsdomeinen, zoals sociale cohesie en inclusie, gezondheid en zorg, klimaat en duurzaamheid, en de ruimtelijke opgave? En hoe kan dit concreet worden verankerd in de college-akkoorden? Onze oproep luidt dan ook:

Benut de verbeeldingskracht en het ontwerpende vermogen van de culturele en creatieve sector!

Lees **HIER** of in de **BIJLAGE** de handreiking. Voor optimale weergave raden wij aan om de handreiking op een tablet of telefoon te lezen.

Hartelijke groet,

Jan Zoet
Voorzitter Kunsten’92

Suzanne Henning
Voorzitter Federatie Creatieve Industrie

Contact: Kunsten '92 info@kunsten92.nl www.kunsten92.nl

Beste aankom wethou raadsle politiek partijen

Medio maart gaan we naar de s
elke gemeente een nieuw colleg
geschreven. De culturele en cre
staat klaar om te helpen bij de v
communicatie en de uitvoering
Voor u ligt de handreiking van c
waarmee we u graag inspireren.
we leveren aan maatschappelijk
uitgewerkt langs verschillende k

Per onderwerp leest u wat de cu
creatieve sector bijdraagt aan c
u zelf kunt doen, en goede voor
practices') die door collega gem
uitgevoerd.

Ook leest u over de 'New Creati
Kunsten'92 en de Federatie Cre

Inhoud

Voorwoord

New Creative Deal

Kunst en cultuur voo

Sociale cohesie en in

Economie en welzijn

Gezondheid en zorg

Klimaat en duurzaam

Voorwoord

Beste kandidaat wethouders, -ra politieke partije cultuurliefhebb

Kunst en cultuur verbeelden, ve
en verbinden. Als we de afgelop
hebben geleerd, is het dat de cu
creatieve sector onontbeerlijk is

Voorwoord

Tegelijkertijd is de culturele en c
één van de hardst getroffen sec
coronacrisis, waarbij structurele
binnen de sector pijnlijk werden
zoals de kwetsbare positie van
Binnen en buiten de sector leef
breed gedeelde opvatting dat t
en pandemiebestendig herstel-
beleid, op landelijk en lokaal nive
Tegelijkertijd zijn er steeds mee
inspirerende initiatieven om sam
manier uit de crisis te komen, w
en creatieve sector nauw samen
heden.

Medio maart gaan we naar de s

New Creativ Deal

New Creative Deal

**Onze culturele en creatieve se
wereldklasse en van groot bel
toekomst van ons land. De sec
innovatief vermogen en draag
bij aan ons welzijn en onze we
kwaliteit van ons onderwijs en
democratie.**

Deze culturele en creatieve sect
miljard bij aan onze economie. D
van ons bruto binnenlands proc
en 2018 was de creatieve secto
- de belangrijkste aanjager van
groei en werkgelegenheid. De c
tieve sector is goed voor 320 d
4,5 procent van onze totale wer

New Creative Deal

De culturele en creatieve sector
New Creative Deal drie grote a

1 Iedere Nederlander kan zijn cr
ontwikkelen en heeft onbelem
tot een zo breed mogelijk pale
ervaringen, zowel fysiek als di
beoefenen en beleven van kun
erfgoed en media is immers e

2 De culturele en creatieve sect
met overheden en het bedrijfs
aanpakken van grote maatsch
stukken. Grootschalige en com
stukken krijgen een multidisci
waarin technologische innova

Kunst e
cultuur
voor
iederee

Kunst en cultuur voor iec

**Kunst is als zuurstof voor de g
kan zonder. Miljoenen mensen
de bevolking van 6 jaar en ouc
dan ook kunstzinnige en creat
Bijna alle Nederlanders geniet
cultureel aanbod, van een bezo
theater tot vernieuwende, jong
initiatieven. Het behoud van e
culturele en creatieve sector is
groot belang.**

Tegelijkertijd is de culturele en c
één van de meest geraakte sect
land. Kunstenaars en zelfstandig
toeleveranciers hebben daarbin
klappen gevangen.

Kunst en cultuur voor iec

Het is daarom van groot belang
en andere culturele organisaties
periode weer tot leven kunnen k
weer op volle toeren kan. Invest
instellingen en werkenden hebb
een multiplierreffect: subsidies c
zijn voor het voortbestaan verge
vinden van andere inkomstenbr

Kunst en cultuur voor iec

Wat kunt u doe

→ Stel samen met makers (o.a.
theatermakers, ontwerpers,
andere werkenden een plan
en transitie, gericht op verar
en duurzame versterking var
Inventariseer de lokale knelp
een langetermijnperspectief

→ Benut de lokale en regionale
structuur, koepels en netwe

→ Stimuleer de vraag naar cult
aandacht voor het bereiken

Kunst en cultuur voor iec

→ Match PPO-aanvragen (rege
Professionele Ontwikkeling)
in uw gemeente, naar voorbe
Kunstraad Groningen.

→ Stel een loket in om bijzonde
verlenen aan zzp'ers, zoals b
Regionaal Werk Centrum va
Amsterdam.

→ Onderschrijf in het gemeent
gedragscodes zoals de **Fair**
Governance Code Cultuur e
Code Diversiteit & Inclusie,
vanzelfsprekend onderdeel v
in de sector te laten ontwikk

Sociale cohesie inclusie

Sociale cohesie en inclus

**De samenleving verhardt en v
heid neemt toe en er is toener
tussen bevolkingsgroepen. Er
en groeiende groep inwoners
voelt over de toekomst. Het is
schappelijke partijen om same
heid de verantwoordelijkheid
verdere tweedeling én groei v
tegen te gaan.**

Kunst en cultuur kunnen helper
pelijke meerwaarde van cultuur,
het oog op inclusie en persoonl
van burgers, is aanzienlijk. Kuns
essentieel voor de ontwikkeling
persoonlijkheid, dragen bij aan s

Sociale cohesie en inclus

Maar ook kan cultuur ervoor zor
lende generaties, verschillende
en maatschappelijke groeperin
Culturele en creatieve organisat
aantrekkelijke plek voor vrijwillig
vaker dragen cultuur, erfgoed e
industrie op actieve wijze bij aa
van een community, met comm
sociale projecten en met maats

Sociale cohesie en inclus

**Cultuur als vliegwiel voo
en ontwikkeling**

In het cultuurprogramma Mi
dragen zeven lokale culture
bij aan acht activiteiten w
sisscholen in de gemeenten
dels de centrale organisati
gebouw wordt op deze manier
gemaakt dat alle kinderen i
Delfland onder schooltijd mi
per jaar hun lokale culture
beleving.

Lees meer →

Sociale cohesie en inclus

Wat kunt u doe

→ Maak cultuur onderdeel van
sociaal en armoedebeleid.

→ Geef kunstenaars en creatie
complexe maatschappelijke
adresseren en bespreekbaar

→ Haal financiële drempels weg
kinderen en jongeren die in a
naar musea, theater en cursu
gaan.

→ Ondersteun cultuureducatie

Sociale cohesie en inclus

→ Voorzie in robuuste bibliothe
zodat zij stevig kunnen inzet
schappelijke opgaven ten aa
meer laaggeletterdheid en d
bijvoorbeeld via het Informat
Overheid.

→ Gebruik cultuur om uw comm
verduidelijken en iedereen, ó
taligen met beperkte basisva
te bereiken. Denk aan de kra
(theater en film) en van taal (
en muziek.

Econon
en welz

Economie en welzijn

**Culturele voorzieningen en ee
dragen bij aan een sterke loka
een welvarende gemeente. Cu
evenementen, tentoonstelling
monumenten en voorstellinge
levendigheid en aantrekkelijkh
dorpen. Dit zorgt voor verbind
domeinen en is van grote waa
als toerisme, horeca en retail.**

Kunst en cultuur, en alle makers
in die sector, maken een gemee
als vestigingsplaats voor bedrijv
ties, die bijdragen aan de werkg
trekken niet alleen toeristen aar
opgeleide bewoners die actief b

Economie en welzijn

Culturele instellingen en Smallingerland

De aanwezigheid (in het st
een *bibliotheek, museum en
schouwburg en poppodium* en
lessen *amateurkunst* dragen
aantrekkelijkheid van Smal
gemeente om te wonen en te
Ook als mensen er geen geb
is de nabijheid van de voo
je gebruik van kúnt maken
De drukte in de stad, bezo
en horeca en gebruik van b
wordt gestimuleerd door he
culturele instellingen.

Economie en welzijn

Wat kunt u doe

→ Breng de economische impa
en creatieve sector in kaart e
le en creatieve sector een st
economische beleid.

→ Maak in beleid een toekomst
binding tussen economie, w
kunst en cultuur, toerisme e
van de binnenstad.

→ Stimuleer een innovatief on
klimaat door crossovers tuss
sectoren en de culturele en

Gezond
en zorg

Gezondheid en zorg

**Gemeenten hebben een groei
zorgtaken in hun pakket, zoals
de Wet maatschappelijke ond
met daarin bijvoorbeeld thuisz
zorg. Daarnaast heeft elke ger
en moet de gemeente toezich
kwaliteit van de kinderopvang**

Gezondheidsbevordering en pre
daarbij de belangrijkste doelen
gegeven. Stijgende kosten van
zorg vormen een punt van grote

Talloze onderzoeken tonen aan
cultuur kunnen bijdragen aan ee
heid. Daarbij gaat het zowel om

Gezondheid en zorg

Tijd van je leven

Het pilotproject Tijd van j
met groot succes uitgevoerd
GGD West-Brabant. In samenw
cultuurorganisaties, kunste
zorginstellingen zette de G
activiteiten in om het ment
ouderen te bevorderen. Het
aantoonbaar positieve effec
gezondheid van ouderen, in
de emotionele eenzaamheid.

Lees meer →

Gezondheid en zorg

Wat kunt u doe

→ Zorg voor integraal zorgbelei

→ Zet cultuurorganisaties, kuns
creatieven preventief in bij je
ouderenzorg.

→ Verbindt cultuur, het sociale
onderwijs aan elkaar met de
combinatiefunctionaris.

Klimaat
duurzaa
heid

Klimaat en duurzaamhei

De gevolgen van klimaatveran len per gemeente en per regio iedere gemeente urgent. Bode en overstromingen hebben im omgeving, en vormen in somm zelfs een ernstige bedreiging v van het cultureel erfgoed.

De culturele en creatieve sector manieren bij aan het aanpakken

Culturele instellingen investeren heid, kunstenaars en instellinge bewustwording (bijvoorbeeld do en kunstinstallaties) en kunsten helpen bij het ontwikkelen van i

Klimaat en duurzaamhei

Bijdragen aan klimaatdoel
Energiecoöperatie WeertEner
kunstenares Inge de Monte b
Zonnepark Altweerterheide.
van de lokale basisschool c
kunstwerk dat te bewonderen
infopunt van het zonnepark.
tieve manier groeide de bew
de lokale gemeenschap over
heden die het zonnepark kan

Lees meer →

Klimaat en duurzaamhei

Wat kunt u doe

→ Gedraag u als een voorbeeld
opdrachtgever. Laat de ontw
agenderende en creatieve kr
makers en creatieve organisa
de aanpak van gemeentelijke
en fysieke opgaven zoals en
klimaatadaptatie, bevolkings
circulaire economie.

→ Creëer een loket voor ongez
('unsolicited proposals').

→ Geef ruimte aan burgerinitia

Ruimtel opgave

Ruimtelijke opgave

**Gemeenten dragen de verantw
voor een veilige en gezonde le
voor hun inwoners, waarbij zij
opgaven komen te staan. Deze
gebied van de woningbouw, g
volkingskrimp of -stagnatie, b
landbouwvraagstukken, boden
verdozing van het landschap.
vraagt van gemeenten om een
aanpak te ontwikkelen om hie
te gaan.**

Binnensteden en dorpskernen z
economische motor voor de reg
van een samenleving. Corona h
knelpunten in binnensteden en

Ruimtelijke opgave

Het aanpakken van een binnens
is een samenspel tussen versch
gemeente is niet alleen op vers
betrokken bij het samenspel, ma
ook een regisserende rol in het
heel. De culturele sector kan hie
spelen. De culturele sector en d
kunnen samen de panden, mon
en paden in de gemeente ‘prog

Culturele ondernemers, ontwerp
kunstenaars zijn goed op de ho
lokaal niveau speelt en kunnen
spelen in het zoeken naar nieuw
elkaar ontmoeten in de stad of

Ruimtelijke opgave

StraatNL

StraatNL is één van de deel
van het landelijke programm
(Increasing Demand by Offer
IDOLS* is ontwikkeld om mac
uitdagingen en haar problee
een effectieve manier te ve
de creatieve en culturele i
dit project werken we samer
heid, creatieven én bewoner
nieuwende oplossingen te ko
je elkaar versterken? Zo ku
heden bijvoorbeeld leren vo
van een kunstenaar, zoals é
naar de leefwereld, ideeën
van bewoners voordat er plo
gemaakt. De aanpak is verfr

Ruimtelijke opgave

Wat kunt u doe

→ De Omgevingswet treedt ei
Zet deze effectief in om cult
duurzaam in de gemeente te

— Veranker culturele voorzi
gemeente in de omgevi
— Initieer een programma r
Leefbaarheid om te zorg
draagvlak bij burgers, die
rol krijgen in de geheel n
vormingstrajecten van de

→ Roep de nieuwe minister va

Bronnen

Acht krachten van cultuur
Erik Akkermans, 2022

De culturele daad van de grote v
Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, 2

Handreiking adviesstelsel omge
Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, 2

Handreiking Erfgoedplatform
Gemeenteraadsverkiezingen
Erfgoedplatform Kunsten’92, 20

Herstel van binnensteden
Platform31, 2021

Gemeenten 2024 – opgave inclu

Bronnen

New Creative Deal:
Nederland maakt cultuur, cultuu
Kunsten’92 en Federatie Creatie

Omzet en inkomenspositie zzp’e
culturele sector
CBS, 2021

Ontwerpkracht mobiliseren op
maatschappelijke vraagstukken
Drift, 2022

Satellietrekening Cultuur en Me
CBS, 2018

VNG Gids corona, cultuur en ge
Berenschot, 2021

Kunsten'92

Kunsten'92
Kunsten'92 is de b
de hele culturele e
meer dan 400 lede
van de kunsten tot
musea en monume
organisaties.

www.kunsten92.n

Federatie Creatiev
De Federatie Creat
de belangen van d
industrie in het alg
gesloten branche-
met in totaal bijna
en ruim 2.500 crea
bijzonder.

Benut de verbeeldingsk
en het ontwer
vermogen van
sector.

Wij staan voo